

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Michálika a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 3. júla 2013 v Bratislave v trestnej veci obžalovanej **JUDr. D. V.** pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. b/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák., o návrhu na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovanej JUDr. D. V. vedená na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 3To 34/2013, sa tomuto súdu **o d ň í m a a p r i k a z u j e** sa Krajskému súdu v Nitre.

O d ô v o d n e n i e

Na Krajskom súde v Banskej Bystrici sa vedie pod sp. zn. 3To 34/2013, trestné konanie proti obžalovanej JUDr. V. pre pokračujúci obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 3 písm. b/, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b/ Trestného zákona, v rámci ktorého má uvedený súd rozhodnúť o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 24. januára 2013, sp. zn. 2T 51/2012.

Predmetná trestná vec bola predložená Krajskému súdu v Banskej Bystrici 11. marca 2013.

Obžalovaná JUDr. V. podala dňa 25. marca 2013 návrh na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por., ktorý odôvodnila tým, že všetci sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici sú voči jej osobe zaujatí (tzv. generálna námietka zaujatosti), a to z dôvodu ich prepojenosti so sudcami uvedeného krajského súdu - JUDr. Jánom Boborom, ktorý na ňu podal trestné oznámenie v súčinnosti s terajším predsedom krajského súdu

JUDr. Milanom Ďuricom, PhD. Tento na uvedenom súde pôsobí mienkotvorne, je presvedčená, že podaniu trestného oznámenia predchádzala konzultácia so sudcami trestného kolégia, ktorí by teraz mali rozhodovať o jej odvolaní. Uvedení funkcionári súdu by mohli ovplyvniť právny názor konajúcich sudcov v jej veci. Poukázala na blízky pracovný a kolegiálny vzťah medzi nimi. Domáhala sa, aby sa konalo v obvode iného krajského súdu.

Dňa 6. mája 2013 predložil Krajský súd v Banskej Bystrici Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky príslušný spisový materiál na rozhodnutie o vyššie uvedenom návrhu obžalovanej JUDr. D. V., ktorého súčasťou sú aj písomné vyjadrenia sudcov dotknutého krajského súdu k ich (potenciálnej) zaujatosti v predmetnej trestnej veci. Z vyjadrení sudcov pritom vyplýva, že zaujatí sa cítia iba deväti sudcovia, vrátane bývalého i súčasného predsedu krajského súdu (č. l. 933 - 940).

Z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený (§ 23 ods. 1 Tr. por.).

Podľa čl. 48 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky **nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi**. Ide o významnú ústavnú zásadu, ktorú treba dôsledne zachovávať, to znamená brať ju do úvahy aj pri rozhodovaní o návrhoch na odňatie a prikázanie veci príslušnému súdu podľa § 23 Tr. por.

Odňatie a prikázanie veci podľa § 23 Tr. por. je výnimkou z vyššie uvedenej ústavnej zásady. Dôležité dôvody v zmysle § 23 Tr. por. môžu byť dôvody, ktoré zabezpečujú neustranné a zákonné prerokovanie veci, náležité zistenie skutkového stavu potrebného na rozhodnutie, ako aj uplatnenie všetkých do úvahy prichádzajúcich základných zásad trestného konania. Medzi dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 Tr. por. patrí aj **vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu z rozhodovania**.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca, prisediaci, prokurátor, vyšetrovateľ, policajt, probačný a mediačný úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi a splnomocnencom, alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti). Možno rozlišovať subjektívny prístup, ktorý sa pokúša zistiť, čo si sudca myslel **pro foro interno**, a objektívny prístup, pri ktorom sa skúma, či sudca poskytuje dostatočné záruky, aby sa vylúčili akékoľvek pochybnosti v tomto smere. Aplikujúc tento prístup potom rozlišujeme nestrannosť **subjektívnu** (konkrétne) a nestrannosť **objektívnu alebo štrukturálnu** (abstraktnú).

Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je preukázaný opak, pričom spravídla sa posudzuje podľa správania sa sudcu.

Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale **podľa objektívnych symptómov**. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával.

Práve tu sa uplatňuje teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán, a predovšetkým obvineného. Tiež sa v tomto smere odkazuje na to, že spravodlivosť nemôže byť iba vykonávaná, ale musí sa tiež javiť, že je vykonávaná („justice must not only be done, it must also be seen to be done“).

Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len výnimočne a zo závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať.

I keď z obsahu písomných vyjadrení väčšiny sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil, že by medzi bývalým a súčasným predsedom krajského súdu boli osobné vzťahy takej intenzity, ktoré by im bránili postupovať vo veci spôsobom vyššie naznačeným, avšak okolnosť, že funkcionári súdu, ktorí iniciovali práve teraz prejednávané stíhanie obžalovanej a ich vzťah k ostatným sudcom daného súdu

(pracovnoprávny, kolegiálny, priateľský..) môže vzbudzovať pochybnosti o nezáujatosti dotknutých sudcov, zvlášť so zreteľom na ich postavenie vo vzťahu k predsedovi súdu.

Aj podľa ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2002, sp. zn. Ndt 58/02) základné princípy nezávislosti súdnictva vyjadrené v článku 141 Ústavy Slovenskej republiky znamenajú, že súdne konania a rozhodnutia majú byť nielen objektívne a nestranné, **ale objektívnymi a nestrannými sa majú javiť aj navonok.**

V danom prípade najvyšší súd ani nezistil, že by obžalovaná svojím návrhom mala v úmysle spôsobovať nedôvodné prietahy v konaní, nakoľko už pri rozhodovaní na I. stupňovom súde sa sama domáhala (č. l. 766 - 768), aby vec prejednával aj naďalej Okresný súd Banská Bystrica a nie Okresný súd Liptovský Mikuláš.

Vyššie uvedené skutočnosti preto odôvodňujú záver, že súdne konanie vedené na krajskom súde, bez akéhokoľvek spochybňovania profesionality sudcov, by sa ako objektívne a nestranné nejavilo navonok. V danom prípade nie je podstatné, či sa jednotliví sudcovia subjektívne cítia, alebo necítia zaujatí v zmysle § 31 ods. 1 Tr. por., nakoľko pochybnosti o objektívnosti a nestrannosti ich rozhodovania v prejednávanej trestnej veci sú objektívneho charakteru.

Na základe vyššie uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky trestnú vec obžalovanej V. odňal Krajskému súdu v Banskej Bystrici a prikázal ju Krajskému súdu v Nitre, čo zodpovedá aj požiadavkám rýchlosti a hospodárnosti trestného konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 3. júla 2013

JUDr. Peter H a t l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová